

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 155. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167181388480/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

ham, at han maatte holde sig den forrige Ordre efterretlig, siden hans Tjeneste var givet bort til en anden.

„Dette var et Lørdagsdag. Men et Par Dage derefter bliver der min Mand en Forvalters-Tjeneste tilbuden i Sjælland paa fordelagtige Vilkaar; han modtager den, medder Proprietæren sin Lykke og itager et Skib, som skal bringe hans Gods over til Sjælland. Nu begynder han paa sit Regnskab, men mærker, at han kom fem hundrede Rigsdaler til kort. Han melder Proprietæren dette og beder paa det berøgteligste, at han vilde modtage Sikkerhed for Summen hos en Præst der i Egnen, som havde tilbudt sig at være min Mand's Advokat. Proprietæren tier, og vi indpakter vores Gods; men der selv samme Dag, da vi skal begynde at indløbe det, kommer Konsulenten med Rettens Betjente og gjør Arrest paa Godset og paa min Mand's Person. Nu sad han da i Arrest et helt Aar, indtil der igjennemvis tilfaldt ham en Arv, hvoraf Proprietæren og Konsulenten opslugede den største Del for Gjælden, Renter og Omkostninger. Dette var ikke nok, men da han kom paa fri Fod, var Forvalters-Tjenesten i Sjælland for længe siden bortgivet, og det lidet, som Proprietæren og Konsulenten havde ladet ham beholde, blev opslaget ved en Proces, som Skipperen anlagde imod ham for Betaling af den affordrede Fragt, Lovhold og andre Omkostninger *).

„Nu sad vi der med ganske tomme Hænder igjen. Min Mand kunde ikke begribe, hvad Narfagen kunde være til en saa overmaade ubarmhjærtig Behandling, da han ikke vidste at have fornærmet enten Proprietæren eller hans Konsulent saa høflig, at en sliq Omgangsmaade kunde være undskyldelig. Saa meget begreb han dog, at det ikke var saa meget Proprietærens Gjerrigheds Skyld, som meget mere Konsulentens, da denne Mand var overalt bekjendt for en nedrig og ondskabs-

*) Saa nye hemme alle disse Omstændigheder overens med en senere Tilbragelse, at man kunde lovrge ham, at dette var ist for ganske saa Nat siden, derfor man ikke vidste, at Forvalterens Kone var en sandfærdig Kone.

fuld Mand. Ved noget at betænke sig erindrede han, at han havde gjort sig skyldig i to Forbrydelser mod Konsulenten, som var Amtsforvalter der i Egnen, imedens min Mand tjente hos sin Formand, og disse Forbrydelser havde uden Tvivl gjort Konsulenten til min Mand's uforsonligste Fjende. Den første bestod deri, at min Mand, da han en Gang vartede op ved sin Kusbruds Bord, hvor Konsulenten, den Gang Amtsforvalteren, var til Gæst, havde været saa uheldig at vælte en Saucefaal ned over hans Klæder; og den anden var, at han havde advaret bemeldte Amtsforvalter fra at sætte et Kul paa et urigtigt Sted. *)

Trygt for, at jeg allerede har faaet mine Læsere kedsommelig med denne Fortælling, gjør, at jeg forbigaar det øvrige af Forvalterens Historie, hvoraf jeg kun vil berette, at han efter mange Omtvendinger og idelge Uheld havde for et halv Snes Aar siden faaet den Tjeneste, som han nu havde, hvori han levede ret godt paa sin gammel Alder. Tilseendes forbigaar jeg alle de Bemærkninger, som Madamen gjorde for Præsten for at vise ham, hvorledes de mangfoldige Ulykker og nedrige Behandlingsmaader, som han lige fra Fødselen af havde udstaaet, havde forenet sig tilfammen for at gjøre en Mand haardt hjærter og næsten umenneskelig, hvis Karakter af

*) Forvalteren er kaldet et levende Vens paa Sandheden af det, som Eugénus siger til Horis i Tristram Shandy: Trust me, Yorick, when to gratify a private appetite, it is once resolved upon, that an innocent and helpless creature shall be sacrificed, 'tis an easy matter to pick up sticks enough from any thicket where it has strayed, to make a fire to offer it up with.

Madamen Tristram Shandy, den engelske Forfatter Laurence Sterne's 1713—68. Hovedværk — Trust me Yorick o. s. v. Tro mig, Horis, naar man først for at tilfredsstille en personlig Lyst har besluttet, at et uskyldigt og hjælpeløst Menneske skal ofres, er det en let Sag i en hvilken som helst Skov, den har forvildet sig i, at samle Kone nok til et BaaL, man kan brænde dem paa.